

La història ha adoptat els segles com a unitat de mesura, i per això el canvi de segle és un moment oportú per veure què han donat de si els últims cent anys i reflexionar sobre com

evolucionarà el món entre el 2000 i el 2099. En aquestes pàgines, nou especialistes escriuen per a EL TEMPS les seves reflexions. Alguns des de l'optimisme, però tots des del realisme.

On va el treball de les dècades vinents?

JOAN MAJÓ

El pas, alhora progressiu i accelerat, de la societat industrial d'aquest segle XX a la societat de la informació del segle vinent, exigeix canvis fonamentals en tots els models socials i, molt concretament, en tots els relacionats amb el treball.

El treball canviarà de contingut i canviarà també d'organització. No solament farem servir eines noves (cosa del tot evident), sinó que farem coses noves i les farem d'una manera diferent.

Comencem pel contingut. A les societats primitives, dites "agràries", una part molt majoritària del treball dels seus membres era dedicada a *collir o produir aliments*. Quan la productivitat i els rendiments de l'agricultura varen anar augmentant va anar disminuint la població agrícola i la majoria de les persones es varen dedicar a fabricar objectes. Va ser l'inici de la societat industrial, a l'Europa de fa dos segles, societat que hem conegut i que ara es va acabant...

Vull dir amb això que la part de la població que es dedicarà a *produir objectes materials* deixarà de ser majoritària, i que la

gran majoria de la població el que farà serà *prestar serveis*, sobretot serveis de dos tipus: serveis relacionats amb *el maneig i la difusió d'informació* i serveis relacionats amb *l'atenció a les persones*.

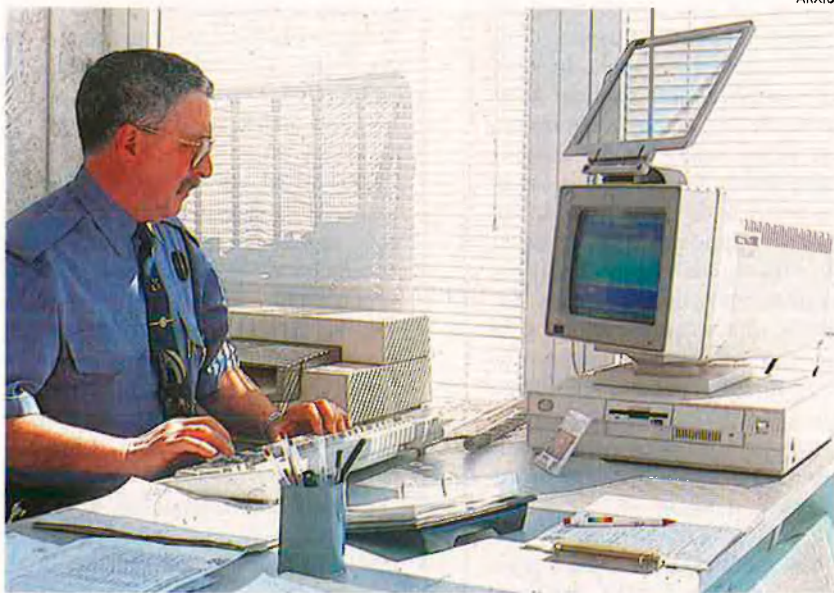
Tota aquesta evolució anirà lligada a una progressiva *desmaterialització del nostre consum*, és a dir cada vegada el nostre nivell de benestar dependrà menys del consum de béns amb suport material i més de la capacitat d'accedir a un servei. No mourem i emmagatzemarem objectes, mourem informació (no comprarem discs, rebrem música a la carta per la xarxa...).

El fet que la majoria de persones facin serveis i no fabriquin coses, farà canviar les regles d'organització del treball. Perquè una fàbrica funcioni cal que tots els qui hi treballen siguin *al mateix lloc a les mateixes hores*. Això imposa unes exigències de concentració de llocs de treball i unes condicions de coincidència d'horaris i de dies laborables i festius que no tindran sentit en el futur, en un món de serveis.

Les empreses organitzaran el temps de treball d'una manera molt més flexible, que pugui tenir en compte les necessitats de l'empresa, els interessos dels clients i les disponibilitats dels treballadors. Serà possible treballar a distància, fins i tot des de casa, aquells qui ho vulguin.

Tot això es pot resumir en un *trencament de la rigidesa en l'espai i en el temps*, que permetrà una *autonomia molt més gran del treballador*, i més responsabilitat en el resultat del seu treball, tenint en compte, a sobre, que en molts casos les eines utilitzades per fer la feina (sobretot si són eines informàtiques) seran de la seva propietat i no pas de l'empresa.

El gran desafiament social de la dècada vinent és d'aconseguir que tota aquesta transició es faci *adaptant el context i la regulació laboral* de manera que no sigui ocasió d'una nova explotació del treball, sinó que els avantatges d'eficiència que pot comportar acabin representant un augment de benestar per a tothom, traslladant a aquest nou model organitzatiu els principis dels pactes socials vigents des de fa temps en les societats europees.

Un trencament de la rigidesa en l'espai i en el temps permetrà fins i tot treballar des de casa.

President del Consell d'Empreses de l'Institut Català de Tecnologia(ICT)